

ВИВЧЕННЯ РИНКУ КОСМЕТИЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ОСНОВІ ЧАЮ (THEA SINENSIS L. SIN CAMELLIA SINENSIS L. KUNTZE)

¹Гречана О.В., ²Сербін А.Г., ¹Фуклева Л.А., ³Салій О.О., ¹Біловол Ю.

¹*Запорізький державний медичний університет, Запоріжжя, Україна*

²*Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна*

³*Київський національний університет дизайну та технологій, Київ, Україна*

Чайний кущ (родина чайні – Theaceae L.) - вічнозелений гіллястий чагарник з короткочерешковим, шкірястим, блискучим листям еліптичної форми, що звужується до верхівки. Зверху темно-, знизу - світло-зелені, по краях гострозубчасті. Молоде листя вкрите сріблястими волосками. У дорослого - волоски залишаються тільки на spodі листя. Квітки правильні, поодинокі або по 4-5 в пазухах листків. Плід – трійчаста коробочка з трьома великими кулястими насінинами.

За хімічним складом чай містить алкалоїди (кофеїн, теофілін, теобромін), фосфорорганічні сполуки: лецитин, нуклеотид аденін та цитизин; залізо- і манганвмісні нуклеопротеїни; пігменти (хлорофіл, ксантофіл, каротин, тощо), ефірну олію з бета-гексенолом, альфа-і бета-гексеналом, терпінеолом і лімоненом, флавоноїди, теофлавіни, глікозиди, фітонциди з 30 летючими альдегідами, білки. Поживна цінність чайного листя не поступається бобовим культурам: з 17 амінокислот, виявлених в чаї, найбільш цінною є глютамінова. Мікро- (мідь, йод, фтор, золото та ін.) і макроелементи (залізо, фосфор, магній, калій, кальцій, марганець) присутні у вигляді складних органічних сполук, що сприяє їх виходу при екстрагуванні водою. Чай – напій з великою кількістю вітамінів: А, В1, В2, пантотенова кислота, Р, РР, К, С. Зелений чай багатший на аскорбінову кислоту в 10 разів, однак чорний містить в кілька разів більше вітамінів В1 і РР. Дубильні речовини чаю складаються з понад 30 поліфенольних сполук. Кількість таніну в зелених чаях значно вища за чорні.

Тому на ринку косметичних засобів України представлений широкий асортимент товарів з метою впливу цими складовими на різноманітні ділянки шкіри: на волосся, кутикулу і нігті, шкіру голови, обличчя, шиї, тіла, кінцівок, тощо. Частіш за все у складі косметичних засобів знаходиться екстракт чаю зеленого (Extract Green Tea), яким пропонують впливати на загоєння запальних процесів (акне, подряпини при голінні або механічні чи термічні пошкодження відкритих ділянок); зволожувати і живити суху та зів'ялу шкіру, стимулювати ріст та знежирювати волосся, боротися з лупою. Екстракт чаю може знаходитись як діючий монокомпонент (Tony Moly The Chok Chok Green Tea Watery Cream, Південна Корея; VOESH Зелёный чай уход для ногтей и кожи рук, США), у парі (з алантоїном - Крем для обличчя з зеленим чаєм Green Tea Cream Ottie, Південна Корея) або як складовий багатоконпонентних сумішей (Крем для повік із зеленим чаєм Innisfree Green Tea Seed Eye Cream, Південна Корея, разом з екстрактами винограду, танжерину, опунції, грейпфрута, апельсину ті його шкірки, плодів бергамоту, мандарина уншиу, плодів кактусу та маслом ши; Крем для обличчя Зелений чай, Styx, Австрія - олія макадамії, календули, авокадо, виноградних кісток, женьшень, гінкго білоба).